

АКТУАЛЬНІСТЬ СТВОРЕННЯ АДГЕЗИВНИХ ЛІКАРСЬКИХ ФОРМ РАНОЗАГОЮВАЛЬНОЇ ДІЇ

Пономаренко Т.О., Гавриленко Т.С.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

Вступ. Ранозагоювальні матеріали, що сприяють регенерації пошкоджених тканин шкіри, можна використовувати у перспективних медичних технологіях, які дозволять швидко виліковувати різноманітні травми шкіри у пацієнтів будь-якого віку. Особливо актуальним в теперішній час є використання перев'язувальних засобів для лікування серйозних пошкоджень без залучення спеціалізованого медичного персоналу для людей, які мешкають у місцях воєнних конфліктів або опинилися в епіцентрі стихійних лих. Прикладом сучасних лікарських форм є гідрогелеві пов'язки та біoadгезивні плівки, які накладаються на пошкоджену ділянку шкіри, в результаті чого забезпечується антимікробний ефект, зупиняється запалення та прискорюється загоєння шляхом покращення епітелізації тканин.

Мета дослідження. Аналіз українського фармацевтичного ринку сучасних засобів для лікування ранових поверхонь та перспективи розвитку ринку захисних ранозагоювальних матеріалів.

Методи дослідження. Використано методи узагальнення та систематизації, наукові публікації та власні дослідження.

Основні результати. В результаті проведеного аналізу фармацевтичного ринку виявлено, що найбільш використовуваними серед населення України для лікування ран є такі лікарські форми як мазі, гелі, розчини синтетичних та рослинних антисептиків, піни, пластирі тощо. Якщо розглядати хірургічну практику, то спеціалісти також використовують мазеві пов'язки, адсорбуючі пов'язки, рідкі пластирі, клеї. Закордоном широкого розповсюдження набули стерильні гідроколоїдні пов'язки. Пов'язка загоювальна використовується для свіжих і глибоких ран та виткана з волокон до складу яких входить гідроколоїдний матеріал (наприклад, альгінат), який при контакті з кров'ю або секретом перетворюється в гель, який поступово заповнює всю поверхню рани. Основні функції пов'язки - це створення середовища з оптимальними мікроумовами для активного загоєння пошкоджених тканин, захист від проникнення в рану інфекцій, глибоке очищення рани від частинок епітелію. При цьому на рані утворюється м'яка, желеподібна маса - прошарок, який не дозволяє пов'язці присихати. Гідроколоїдна пов'язка легко знімається і не травмує рану при перев'язках.

Також багато переваг для побутового використання мають біoadгезивні плівки. При покритті ран непроникними для води і бактерій плівками, які дозволяють здійснюватися нормальному газообміну, в рані створюється вологе середовище, яке стимулює виведення продуктів аутолізу некротизованих тканин та руйнування надлишку колагену. Відомі плівки, до складу яких введено антисептичні активні фармацевтичні інгредієнти (АФІ), наприклад, іони срібла або бентонітові глини, що сприяють прискоренню процесів загоєння. В Україні такі вироби медичного призначення представлено не дуже широко та їх реалізація проводиться здебільше через інтернет-магазини, а не в аптечній мережі.

Висновки. Актуальним напрямком для лікування пошкоджень шкіри є розробка нашкірних плівок з введенням до їх складу синтетичних АФІ, що забезпечує прискорення загоєння ран та є зручною формою для використання як амбулаторно, так і у польових умовах.